

1930 йил
12 майдан
чиқа
бошлаган

ПОДЕШУГА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИИВ НАШРИ

ИИВ Қонуничлик ва ҳуқуқ-тартибот учун!

№ 43 (3415)

2001 йил 25 октябрь, пайшанба

Сотувда эркин нарҳда

Бош муҳаррир минбари

ҲУШЁРЛИКНИ ЙЎҚОТМАЙ ЯШАЙЛИК!

Шу кунларда Афғонистонда Америка Қўшма Штатлари ва Буюк Британия Қуролли кучлари томонидан халқаро коалиция кўмагида АҚШда минглаб бегуноҳ одамларнинг бевақт ҳаётдан кўз юмишига сабабчи бўлган гайриинсоний жиноятларга қарши антитеррористик операция давом этмоқда. Инсоният тараққиётининг ҳозирги даврида бутун жаҳон умумий офатга қарши бирлашган бир пайтда соғлом фикр юритувчи барча инсонлар ҳамкорликда ҳаракат қилишлари лозимдек туюлган эди.

Амалда эса айрим мамлакатлар оммавий ахборот воситалари ходимлари "шов-шув"лар кетидан қувиб, уйдирмалар тарқатиш ва минтақамиздаги вазиятни кескинлаштиришга уринишяпти.

Бундай уйдирмалар нечоғли хавфли эканлигини инобатга олиб, илгарирок рўй берган воқеаларга қайтиш ўринли, деб ўйлайман. Ўзбекистон ва Россия Президентлари ўртасида бўлиб ўтган телефон орқали сўзлашувлардан бирида асосга эга бўлмаган, шу жумладан, оммавий ахборот воситаларида Афғонистондаги вазиятнинг бориши ҳақида шарҳлар ва мулоҳазалар берилишининг олдини олиш ва бунга йўл қўймаслик масаласи кўтарилган эди. Бу масала икки мамлакат Ташқи ишлар вазирларининг телефон орқали сўзлашувида ҳам тилга олиниб, улар ҳозирда юзага келган аҳвол ҳақида ҳаққоний ва ҳолисона ахборотлар беришга даъват этилган оммавий ахборот воситалари ходимлари зиммасига алоҳида масъулият юкланганини таъкидлагандилар.

Аммо айрим "телеучарлар" бунга амал қилишмаяпти. Уларга ва улар лақиллатмоқчи бўлаётганларга шуни эслатиб қўймоқчимизки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ўз Баёнотида мамлакатимизнинг Афғонистонда ўтказилаётган антитеррористик операцияга нисбатан муносабатини аниқ-равшан ифодалаб бердилар. Ушбу Баёнотда Ўзбекистон томонидан қабул қилинаётган барча қарорлар, аввало, давлатимиз манфаатлари ва халқаро ҳуқуқ меъёрларига мос келиши айтиб ўтилди.

Баёнотда таъкидланганидек, мамлакатимиз АҚШ ва Буюк Британия томонидан ўтказилаётган антитеррористик операцияни қўллаб-қувватлаб, уларга ўз ҳаво ҳудудини тақдим этди, битта ҳарбий аэродромга транспорт самолётлари ва вертолётлар қўниши, улар фақат қидирув-қутқарув ишларини амалга ошириши ҳамда инсонпарварлик ёрдами кўрсатишда фойдаланиши учун рухсат берди.

Ўзбекистоннинг халқаро терроризмга қарши курашдаги ролини бузиб кўрсатишга уринаётганларнинг тегириғига сув қуяётган баъзи "телеучарлар"га зарба бериш мақсадида шуни таъкидламоқчимизки, уларнинг ўринсиз хатти-ҳаракатлари ХХI аср вабоси - халқаро терроризмни йўқ қилишга интилаётган дунё ҳамжамияти бирлигига ва кенг жамоатчилик фикрига раҳна солишдан манфаатдор бўлаётганларга қўл келади.

Мамлакатимиз афғон муаммосини комплекс тарзда ҳал этишнинг тарафдори бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади.

Боз устига, биз террорчилар одамларга қанчалик ғам-қулфатлар келтиришини нафақат кинофильмлар орқали биламиз. Ҳозиргача юртимизда инсониятнинг бу қушандалари томонидан бомбалар портлатилди ва бунинг оқибатида ўндан ортиқ ватандошларимиз бу ҳаётдан кўз юмдилар. Шу боис, халқимиз халқаро коалициянинг Афғонистон ҳудудидаги ушбу мамлакатни ўз полиғони ва таянч базасига айлантириб олган халқаро террорчи тўдаларнинг ривожланган тармоғини йўқ қилишга қаратилган ҳаракатларини қўллаб-қувватламоқда.

Бунда Ўзбекистон дунёда террорчиларнинг фаоллашувини маблағ билан таъминлашда асосий манба ҳисобланган Афғонистонда гиёҳвандлик моддалари ишлаб чиқариш ва умуман жаҳон нарқобизнесига қарши олиб борилаётган курашдаги мустаҳкам позициясини баён этди.

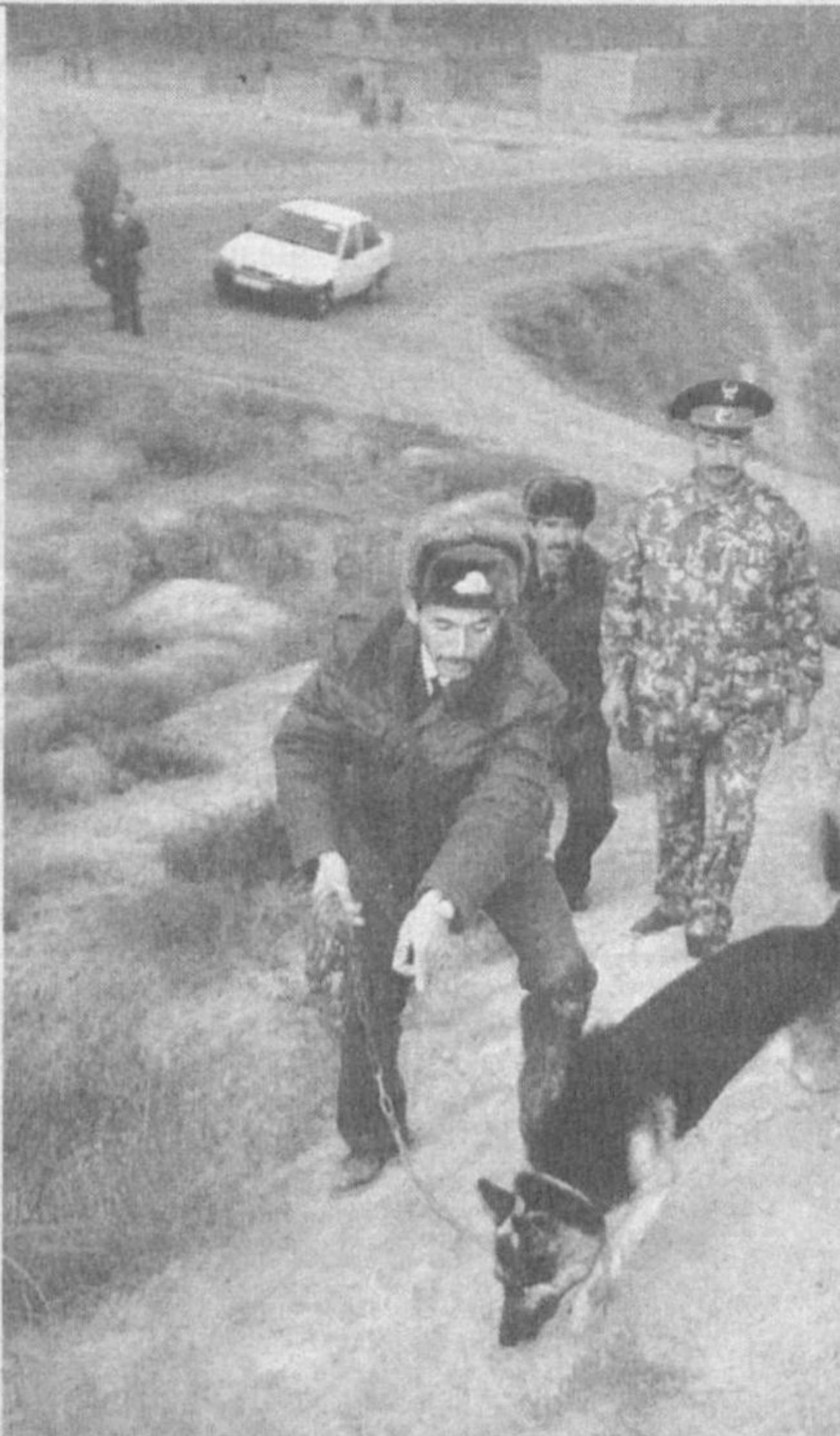
Мамлакатимизнинг халқаро антитеррористик коалиция ҳаракатини қўллаб-қувватлаши Афғонистон халқи ва унинг диний эътиқодига қарши йўналтирилмаган. Зеро, Ўзбекистон ушбу юртда юзага келган кескин вазиятни чуқур ҳис этиб, афғон халқига инсонпарварлик ёрдами кўрсатиш бўйича халқаро дастурда фаол иштирок этади.

Ҳозирги оддий бўлмаган давр ҳақида фикр юритар эканман, шуни таъкидлашни истардимки, бугунги кунда бутун тараққийларвар инсоният халқаро терроризмга қарши курашда бирлашган беқиёс вазият юзага келди. Бу том маънода, қурраи заминимизни одамларга ғам, ташвиш, ўлим келтираётган ёвуз ва қора кучлардан батамом тозалаш учун яратилган тарихий имкониятдир. Ва ушбу имкониятдан тўлиқ фойдаланиш зарур.

Шу боис, халқаро коалицияга турли мамлакатлар, сиёсий тузуми ва қарашларидан қатъи назар, шу жумладан, араб ва мусулмон давлатлари қўшилаётганидан ажабланмаса ҳам бўлади. Халқаро терроризмга қарши курашнинг умумий байроғи остига ривожланиши турлича бўлган давлатлар, турли динга мансуб халқлар жипслашган. Улар халқаро терроризмга қарши урушга кирар эканлар, афғон халқи ёки ислом дини билан эмас, балки улар ортига яшириниб, жаҳон хавфсизлигига таҳдид солаётганларга қарши жанг қилишларини таъкидладилар.

Антитеррористик операциялар авж олиб бораётган шу кунларда ўзбекистонликлар халқаро терроризм ўчоқлари ўз вақтида ва батамом йўқ қилиниши республика барқарорлиги, халқимиз хавфсизлиги муқим таъминланишининг асосий шартларидан бири эканлигига қатъий ишонч билдиришмоқда. Шу сабабли улар Президентимиз Ислом Каримовнинг Баёнотини қўллаб-қувватлаб, унда айтилган фикрларни маъқуллар эканлар, давлатимиз раҳбарияти теварағига янада жипсрок ўрнашиб, мустақил Ўзбекистон гуллаб-яшнашига эришиш, келгусида ислохотларни муваффақиятли амалга ошириш, тинчлик, барқарорлик, хавфсизлиқни таъминлаш учун бор имкониятларни ишга солажакларини маълум қилмоқдалар. Шу маънода фуқароларимиз шундай дейишяпти:

— Хавотирга тушишимиз учун ҳеч қандай асос йўқ. Осойишталикка эришиб, ҳушёрликни йўқотмаган ҳолда яшаймиз ва меҳнат қиламиз!

... бугунги кунда бутун тараққий-парвар инсоният халқаро терроризмга қарши курашда бирлашган беқиёс вазият юзага келди. Бу том маънода, қурраи заминимизни одамларга ғам, ташвиш, ўлим келтираётган ёвуз ва қора кучлардан батамом тозалаш учун яратилган тарихий имкониятдир. Ва ушбу имкониятдан тўлиқ фойдаланиш зарур.

ХАВФНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ МУМКИН

Америкада куйдирги касаллиги билан оғриш ҳолатлари учраши аҳолини саросимага солиб қўйди. Сўнгги маълумотларга қараганда, ўнлаб одамларда куйдирги касаллиги аломатлари аниқланган ва улар шифохонага ётқизилган.

ЖУРНАЛЛАРИМИЗНИНГ НАВБАТДАГИ СОҢЛАРИ БОСМАДАН ЧИҚДИ

Нашр кўрсаткичларимиз:
Газеталар Журналлар
"Постда" - 180 "Qalqon" - 970
"На посту" - 169 "Шит" - 971
Мурожаат учун тел.: 139-77-23, 139-73-88

▶ 16

Tabassum +TV

Tabassum

НАФТАЛИК
+TV

ТАНИҚЛИ КИШИЛАР
БИЛАН УЧРАШУВ,
ҲИКОЯ, ҲАЖВИЯ, ХАНДАЛАР,
СКАНВОРД, КРОССВОРД,
МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ,
ИНТЕРНЕТ ХАБАРЛАРИ

Посида газетасининг иловаси
DASTURLAR

Алишер Навоий номли Ўзбекистон академик опера ва балет Катта театрида навбатдаги спектакл тугади. Гулдурас қарсақлар остида кўлида гулдаста кўтариб чиққан хорижлик меҳмонлар спектаклга дирижёрлик қилган аёлни кўриб, хайратларини яширолмади, уни қайта-қайта олқишладилар. Жаҳонда санокли аёлларгина шуғулланидиган бу касб эгаси, ўзбек аёли Дилбар Абдурахмоновани халқимиз фахр билан тилга олади. Ўзбекистон халқ артисти Дилбар АБДУРАҲМОНОВА "Tabassum" меҳмони.

Дилбар опа Тошкентда санъаткор оиласида туғилди. Ўзбек опера санъатининг атоқли намояндларидан бири — Ўзбекистон халқ артисти Фулом Абдурахмонованинг етти фарзанди орасида қизи Дилбар санъат йўлини танлади.

— Дадам мени санъаткор бўлишимни ҳеч хоҳламагандилар, — дейди Дилбар опа. — Бу жуда кўп меҳнатни талаб этадиган, машаққатли касб, қийналиб қолишингни истамайман, дердилар. Оиламизга тез-тез келиб турадиган санъаткорларни кўриб, уларнинг суҳбатини тинглаб, театрда ишлаш истагини билдирганман ва шу йўлда ҳаракат қилганман. Дадамлар спектаклда роль ўйнаган кунлари, келиб саҳнадан томоша қилардим. Негадир залдан кетгим келмас, спектаклларда иштирок этгим келарди. Мактабда ҳор жамоаси тузилганди. Бир кун мен ўз билганимча жамоага дирижёрлик қилдим. Тўғарак раҳбаримиз, қўлинг келаркан, энди сен бошқарасан дедилар, жуда севиниб кетдим. Уйга келсам дадамлар, машҳур бастакор Мухтор Ашрафий билан суҳбатлашиб ўтирган эканлар. Дадамларга дирижёрлик қилганимни айтиб бердим. Шунда Мухтор ака бошимни силаб, дирижёр бўлишни истасанг тез-тез театрда бориб тур, ўзим ўргатаман, дедилар. Шушу театрда боғландим. Мактабни битириб, Тошкент Давлат консерваториясида ўқидим. Бу ерда дирижёрлик бўйича сабоқ

ТОЛЕИ БАЛАНД АЁЛ

олиб, ўқишни тугатганимдан кейин опера ва балет театрига ишга келдим. Театрда иш бошлаганимга роппа-роса қирқ беш йил бўлди.

— Дадангиз назарда тутган қийинчиликларни енгиш осон кечмаган бўлса керак.

— Нимасини айтасиз. Лекин инсонда қатъият бўлса, қийинчиликни енгиши осон бўларкан. Мен ўн фарзандли оилага катта келин бўлиб тушдим. Болаларнинг аксарияти ўғиллар. Ўзбек оиласида келиннинг хизмати осонмас. Спектакллар асосан кечкурун бўлади. Рўзгор ишларининг асосий қисми келин зиммасида. Лекин мен шу оилага келин бўлганимдан жуда фахрланаман. Чунки, мени тўғри тушуниб, ижод қилишимга, санъат йўлидаги ишларим ривож топишига шароит яратиб беришган. Ўзбек оилаларида меҳмондорчилик кўп бўлади, тўй-ҳашамларга тайёргарлик, уни ўтказиш, ҳаммасига имкони борича улгурардим. Бирин-кетин фарзандлар туғилишди. Боғча ёшига етгунча онамлар, қайнонамлар боқишга кўмаклашишди. Атрофдагилар, театр жамоаси ҳам менинг оилавий шароитимни тушуниб, ёрдамларини аяшмади. Оила, жамоа,

онам томонидан қўллаб-қувватлаш, ёрдам бўлмаганда, орзуларим рўёбга чиқмаслиги мумкин эди.

— Билишимча, дирижёрлик касби билан жуда камдан-кам аёллар шуғулланишди...

— Тўғри, дирижёрлик қилишга аёллар кўпма қизиқаверишмайди. Оркестрларда дирижёр аёллар бор, бироқ театр дирижёрлари санокли. Театр дирижёри, спектаклни бошқарувчи дейилади. Гарчи четдан қаралса, осон ишга ўхшаса-да, аслида анча мураккаб вазифа. Дирижёрдан жуда кўп нарса талаб этилади. Хорижий давлатларда бўлганимда, кўпчилик хайратланарди. Нима учун бунчалик қийин касбни танлагансиз, деб сўрашади. Инсон бир касбни астойдил севса, уни жон-дили билан бажарса, натижасидан кўнгли тўлиб, кўпчиликдан олқиш олса, ҳар қандай қийинчилик эсдан чиқиб, ишлаш осон кечаверади. Ҳозиргача ўзбек аёллари орасида биринчи театр дирижёри эдим, энди қорақалпоқ элидан ҳам аёл дирижёр етишиб чиқди. Аида Абдуллаева иқтидорли санъаткор сифатида тилга олинапти. Унинг бир қатор спектаклларга муваффақиятли дирижёрлик қилганини кўриб, жуда қувонаман.

— Сиз хорижий давлатларда бўлганингизда у ердаги аёллар билан ўзбек аёлларининг турмуши, ҳаётдаги ўрнини солиштириб кўрганми-сиз?

— Албатта, қайси давлатда бўлмай, биринчи галда аёлларнинг туриш-турмуши, оиладаги ўрни, жамият-

даги мавқеи, уларга яратиб берилган шарт-шароитлар мени қизиқтиради. Спектаклларга келган, шаҳарларда юрган, меҳмонхоналарда хизмат қилаётган аёллар билан суҳбатлашаман. Уларнинг оила, фарзандлар ҳақида-

бўлганим учун эмас, ҳаёт тажрибаларим, хорижий давлатларда кўрган, эшитганларимдан хулоса чиқариб айтяпман.

Аёлларимизнинг жамиятда тутган ўрни баланд баҳоланиши, аввало, уларнинг жафокашлиги

такл намойиш қилиш осон эмас. Айниқса, кино, видеофильмлар ривожланган ҳозирги даврда театр залига мухлисларни жалб этиш учун тинмай изланиш, ҳаракат қилиш ва ўрганиш керак. Театримизда кейинги йилларда янги-янги спектакллар қўйилапти. Ўзбек тилида намойиш этилаётган спектакллар сонини кўпайтиряпмиз. Артистларимизнинг маҳоратини ошириш учун шарт-шароитлар яратишга эътибор кучайтирилди. Яна бир қувончлиси, репертуаримизда болалар учун аталган спектакллар сони ошиб борапти.

— Ҳаётингизда чуқур из қолдирган воқеаларни эслай оласизми?

— Албатта, мен биринчи марта театрда дирижёрлик қилган кунимни ҳеч қачон эсдан чиқармайман. 1960 йилда саккизинчи март кўни Вердининг "Аида" операсига дирижёрлик қилгандим. Ёнимда устозим Мухтор Ашрафий турганлар. Бутун жамоа спектаклни мустақил бошқарганим учун табриқлашган.

— Кўпчилик санъаткорларнинг оиласи билан қизиқади.

— Оилам билан фахрлансам арзийди. Турмуш ўртоғим Ўткир Шомуродов Тошкент политехника университетиде ишлайдилар. Санъат йўлида эришган ютуқларимда умр йўлдошимнинг хизматлари катта. Оилада фарзандлар тарбиясида, мен билан баравар иштирок этдилар. Хизматимнинг масъулиятини тўғри тушуниб, доимо қўллаб-қувватлайдилар. Фарзандларимизнинг ҳақиқий инсон бўлиб вояга етишлари учун барча имкониятлардан фойдаланишга ҳаракат қилганмиз. Уларни у ёки бу касбда ишлайсан, деб шарт қўймаганмиз. Шунинг учун улар ўзлари истаган иш билан машғуллар. Яқинда неварамни турмушга бердик.

— Мен аввало ўзбек аёли бўлганим учун, ўзимнинг севган касбимга эришиб, орзуларим амалга ошгани учун бахтлиман. Ҳаётда мазмунли умр кечириб, жамиятга озгина бўлса-да фойдам теккани учун ҳам бахтлиман.

— Мазмуни суҳбатингиз учун раҳмат!

Садриддин ШАМСИДДИНОВ суҳбатлашди.

ги фикрларини эшитиш янада қизиқ.

Аёл, аввало, оила учун яратилган. Оилада биринчи галдаги вазифаси фарзандлар тарбияси билан шуғулланиш. Оқила аёл нафақат фарзандларини, умр йўлдошини ҳам тўғри йўлга солиши лозим. Фарб давлатларининг аёллари билан суҳбатлашганимда, шунга амин бўлдимки, уларда аёллар кўпроқ ўзларини ўйлайдилар. Шунинг учун бўлса керак, оила бузилишлари кўп учрайди. Ўзбек аёллари эса оилани, фарзандларни ҳамма нарсадан устун қўядилар. Беш-олти фарзандни оқ ювиб, оқ тараб, ардоқлаб, вояга етказиб, уларнинг меҳнати ва меvasидан баҳраманд бўлиб, Яратганга шукрона айтиб ўтирган ўзбек аёлларини ҳақиқий бахт соҳибалари, деб ҳисоблайман. Бу гапни ўзбек аёлларидан

учундир. Мамлакатимизда оналар ва болаларга бўлган ғамхўрликка алоҳида эътибор берилишининг ўзи аёлларга нисбатан муносабатнинг юқорилигини кўрсатади. Биринчи навбатда аёлларимизнинг саломатлиги учун қайғуришимиз керак. Кейин рўзгор бут, турмушда хотиржамлик бўлса, оилалар мустақам бўлади, фарзандлар баркамол ўсади.

— Дилбар опа, республикамиздаги йирик санъат даргоҳида хизмат қиласиз, театр фаолияти ҳақида ҳам тўхталсангиз.

— Мен бу театрда машҳур санъат дарғалари билан бирга хизмат қилганман, уларнинг бебаҳо ўғитларини эшитиб, бетакрор истеъдодларидан баҳраманд бўлганман. Театрга келганларни мафтун этиб, уларни қойил қолдирадиган даражада спек-

"Посида" газетаси жамоасига
инсоний ютуқлар суҳбат-са-
ломатлик, оилавий хотир-
нашим тилайман
Абдураҳмон қўли, теҳрама-
ридан табассум афсона-
син!
Абдураҳмон

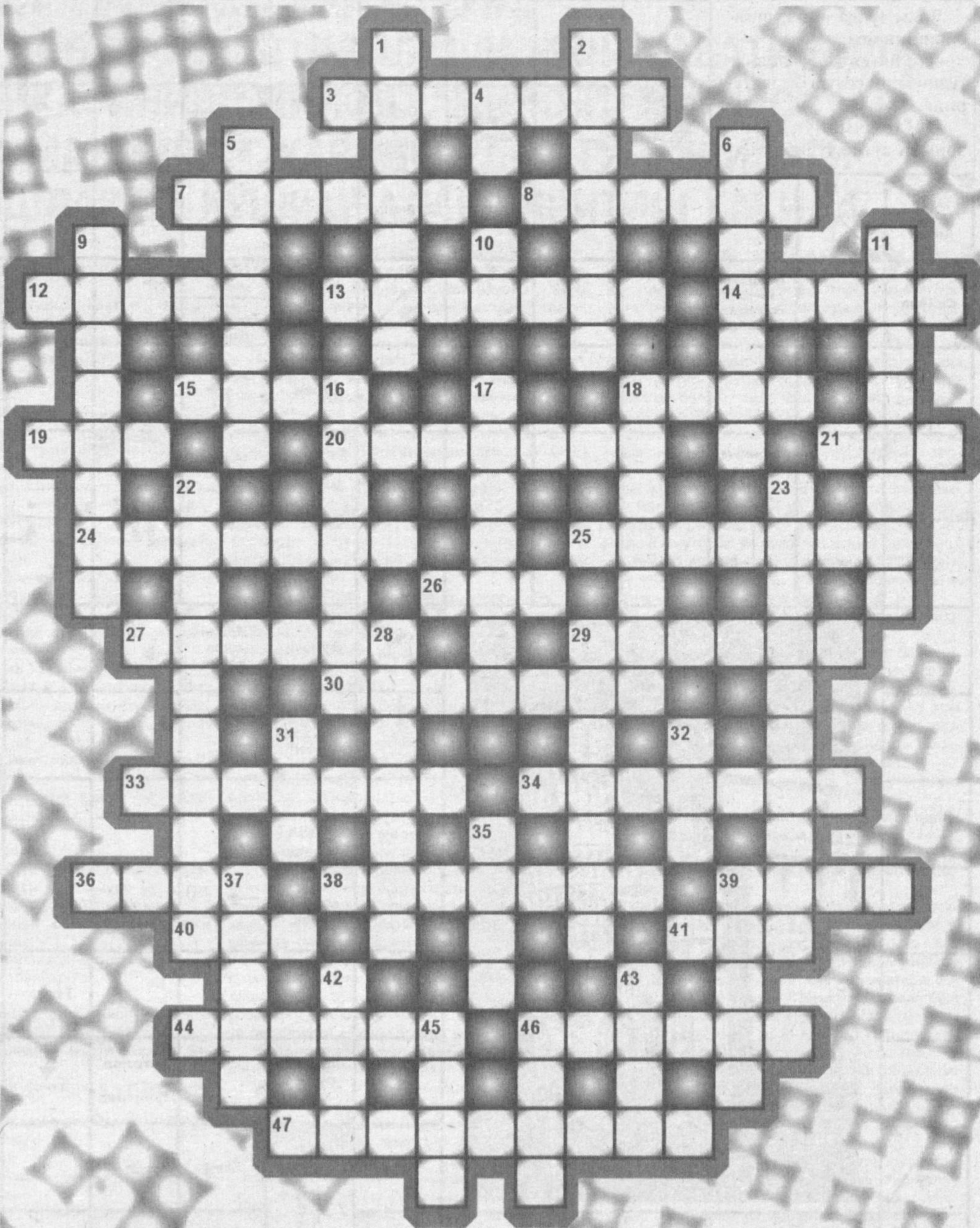

КРОССВОРД

Энига: 3. Мардонавор иш, ботирлик. 7. Муҳокама юритишнинг қонун-қоидалари, усуллари, шакллари ҳақидаги фан. 8. Икки марта Ой сатҳида бўлган АҚШ космонавт-учувчиси. 12. Теоремаларни исботлашда фойдаланиладиган ёрдамчи ибора. 13. Вашингтон шаҳрига-ча кемалар қатнайдиغان дарёнинг номи. 14. Ҳарбий хизматчи. 15. Спорт тури. 18. Франция, Бельгия ва Нидерландиядаги дарё. 19. Ғалла. 20. Милиция хизматидаги изқувар ва қўриқчи итларнинг бир тури. 21. Топишмоқ: “Ўз баданини ўзи ейди”. 24. Ўрта Осиёда кенг тарқалган, бозор ва маҳаллаларда чанқовни босиб, ҳордиқ чиқариладиган жамоат жойи. 25. АҚШнинг шимоли ғарбидаги штат. 26. Кимёвий элемент. 27. Илм-фаннинг бир ёки бир неча соҳасини муқаммал эгаллаган, бағоят билимдон киши. 29. Алишер Навоий дostonларидан бирининг бош қаҳрамони. 30. Жанговар курулларнинг бир тури. 33. Ички ишлар идораларининг ходимларини хизматда эришган муваффақиятлари учун рағбатлантириш шаклларида бири. 34. Эл-юртимиз осойишталигининг қосбони. 36. Қора денгиз бўйидаги курорт шаҳар. 38. Соқинлик. 39. Ўзаро келишмовчилик, ихтилоф. 40. От. 41. Буюмларни ялтиратиш, пардозлаш учун ишлатиладиган суюқлик. 44. Америка чўлларида ўсадиган баргсиз ўсимлик. 46. Туркиянинг шарқидидаги сўнган вулқон. 47. Мусиқа асоби.

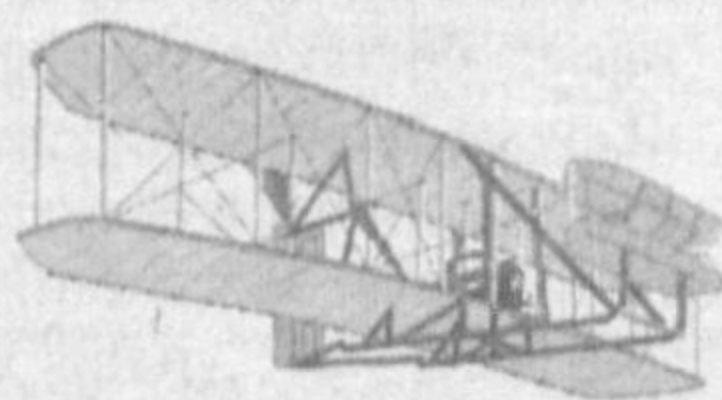
Бўйига: 1. Ўзбек саркардаси, гвардиячи генерал-майор. 2. Гўзалларга хос ёқимлилиқ. 4. Ерга энг яқин осмон жисми. 5. Ўзбек халқ рақс куйларидан бирининг номи. 6. Ҳикмат: “Баҳорги ҳаракат – кузги...”. 9. Жиноят иши бўйича далиллар тўплаш ва текшириш ишларини қонунда назарда тутилган усуллар билан ҳолисона юритувчи мансабдор шахс. 10. Америкалик ёзувчи, детектив адабиёт асосчиси. 11. Тоҳир Малик романи. 16. Воқеа, ҳодисалар тарихи йилма-йил баён этилган ёзма ёдгорлик. 17. Болгариянинг кулги байрамлари ўтказиб туриладиган шахри. 18. Милиция ходимларининг хизматни ўташ жараёнида ортирган юксак даражадаги усталиги. 22. Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодексига мувофиқ белгиланган тартибда жиний жавобгарликка тортилиши ҳақида устидан қарор чиқарилган шахс. 23. Иқтисодиёт соҳасидаги жинийларнинг бир тури. 28. Нақлиёт воситаларидан бири. 29. Ижобий хислат. 31. “Тоғнинг кўрки тош билан, одамнинг кўрки ... билан” (мақол). 32. Шахсий курулдан отиш машқлари ўтказиб туриладиган жой. 35. Ишончга сазоворлик, тайинлилиқ, ростлик. 37. Ток пояларини боғлаш учун ишлатиладиган тол новдаси. 39. Тожикистондаги шаҳар. 42. Пойабзал. 43. Молнинг пул билан ифодаланган қиймати. 45. Мебель тури. 46. Италиялик бас-такор Ж. Вердининг машҳур операси.

Тузувчи Ҳамидулла АБДУЛЛАЕВ.

Биласизми?

УЧ ЮЗ ЙИЛ ОЛДИНГИ “САМОЛЁТ”

XVIII асрнинг бошларида оқим кучи билан ҳаракатланувчи паромлар “самолёт” деб аталган. Петр I Шлисселбург учун бўлган жангларда Нарва дарёсининг икки томонидаги қўшинлари билан ана шундай “самолётлар” ёрдамида боғланган.

КЎЛЁЗМА ГАЗЕТА

Россияда биринчи марта XVII асрнинг бошларида шоҳ Алексей Михайловичнинг кўрсатмаси билан “Курантлар” деб номланган газета чиқарилган. У кўлёмза шаклида бўлиб, бир неча метр узунликда бўлган.

УЗУН СОЧ УЧУН ЖАЗО

АҚШнинг Техас штатидаги Даллас шаҳридаги полициячи аёл ... сочини ўриб олгани учун ишдан бўшатилади.

Жорий йилнинг баҳорида Техас полициясининг бошлиғи полиция ходимларининг сочлари ҳақидаги кўрсатмага имзо чеккан. Рўйхатда полициячи аёлларнинг соч турмаги – узун сочларни ўриш ҳақида гап йўқ экан. Шу сабабли полициячи аёл ишдан бўшатилади.

ТАБИЙ РАНГ – ҲАММАСИДАН АЪЛО

Сянган (Гонконг)даги ходимларнинг ташқи кўринишини тартибли бўлишни бошқарувчи полициянинг янги қоидаларида “сочлар яхшилаб тартибга солинган ва табиий рангда бўлиши керак” дейилган.

Яширинча келган иммигрантлар марказига ташриф буюрган полиция бошлиғининг кўзи тўртта кўнғир сочли полициячи аёлларга тушди. Хитойликлар орасида бундай рангли соч кам учрагани учун бошлиқ уларга танбеҳ берди. Орандан икки ҳафта ўтиб, кўл остидаги ходимларининг сочи ҳали ҳам ўша рангдалигини билган полиция бошлиғи уларнинг устидан хизмат текшируви ўтказиш ҳақида буйруқ берди.

ЯХШИГА ЎЛИМ ЙЎҚ

Америкалик олимлар инсон ҳаёти давомийлигига таъсир қилувчи омилларни ўргандилар. Хулоса қилишларича, виждонли, бошқаларга ёрдам берувчи софдил инсонлар бу хислатларга эга бўлмаганларга нисбатан 4-5 йил узокроқ яшар экан. Бундан ташқари тамаки чекиш ва спиртли ичимликлар ичиш ҳам уларга шахсиятпарастларга нисбатан камроқ таъсир қиларкан.

МЎЙЛОВ УЧУН... КЎШИМЧА МАОШ

Ҳиндистон полициячилари ҳар ойда шоп мўйловлари учун қўшимча ҳақ оладилар. Ч у н к и мўйлов полициячига жасур ва ваҳимали тус беради, деб ҳисобланади. Гўё полициячининг мўйлови қанчалик ваҳимали бўлса обрўси шунчалик ортар, жиноятчиларда кўрқинч уйғотар эмиш.

Ш. ХУДОЙБЕРДИЕВА тўплаган.

ЧЎЧҚА ЧЎЧҚАЛИГИНИ ҚИЛАР ЭКАН-ДА...

Сақланиб қолган айрим ҳужжатларга ишонадиган бўлсак, тарихда ҳам тилсиз жониворлар устидан суд жараёнлари бўлган экан. 1408 йилда Франциянинг Нант шаҳри суди чўчқани ўлим жазосига ҳукм қилди.

Ўрта асрларда чўчқалар ҳозиргиларидек ювош бўлишмаган, кўпроқ ўзларини ёввойи аждодлари – тўнғизлар сингари бевош тутишган. Шунинг учун ҳам одамлар улар билан тез-тез суллашишган. Чўчқалар кўчаларда эмин-эркин дайдиб юриб баъзан камбағалларнинг кулбаларига кириб, бешикда ётган чақалоқларни гажиб кетишган. Биргина Франциянинг ўзида чўчқалар устидан 20 дан ошиқ “жиний иш” кўриб чиқилган. Айниқса, 1457 йил январидида суд мажлиси катта шов-шувга сабаб бўлган. Жан Мартен исмли болакайни ваҳшийларча ўлдирганликда айбланиб чўчқа ва унинг олти нафар боласи суд қилинган. Гувоҳлар кўргазма беришган. Қораловчи ва оқловчи, яъни прокурор ва ҳимоячи сўзга чиқишган. Фақат... судланувчилар жим ўтиришган. Жиноятни ҳар томонлама чуқур ўрганган суд аъзолари чўчқани орқа оёғидан осишга ҳукм қилишган. Чўчқа болаларини эса уларнинг айбини аниқ исботловчи далиллар бўлмагани учун оқлаб, суд фойдасига мусолара қилишди.

“Шит и Меч”дан олинди. Б. ТОШЕВ таржимаси.

Ярим тунда аёл кўшни-синикига келди:
 - Кўшнижон, ўқловин-гизни ярим соатга бериб туринг.
 - Иложим йўқ, ўзим эримни кутиб турибман.

Ўғил бола исми
 Сайёра
 Жикқа хўл
 Парвона
 Мумтоз шоир
 Тош. вил. туман
 Хитой деворини менсимган одам (исми)
 Аёл
 Товла-нувчи парранда
 Жангда маълум объектни ўраб олиш
 ... Рахимов
 Украина пойтахти
 Суяк номи ... Тошкен-боева
 Ўйин
 Математик термин
 Хаммаси бир хил ҳарф
 Сўнг
 Бетараф
 Сўз ўйини
 Буйруқ
 Илдан анча қалин
 "... ақл-сиздан ўрган"
 Оч қизил
 ... Москва-лёва
 Тухмат
 Ташвиш, безовта-лик
 Франция футбол клуби
 Актриса ... Пўлатова
 Италия футбол клуби
 Хавф
 Имтиҳон
 Коп
 Баҳром ва ...
 Сағир
 Бегона
 Мусика асбоби
 Полиэскини шохчалари
 Ранг
 Лаб
 Азон айтувчи киши
 Оқил, билимдон
 Нарса, буюм. Далилий ...
 Отнинг сочи
 Савдо жойи
 Пионер (эскирган сўз)
 Қорнинг "ука"си
 Тузувчи: Э. САЙРАРОВ

БЕМАҲАЛ ҚИЧҚИРГАН ХҲҲҲҲҲҲ

Германиянинг Кельн шаҳри яқинидаги Веттер деган жойда ... хўрозни суд қилишди. Унинг айби бемаҳалда — ҳали тонг бўзармасдан соат тўртда қичқиргани бўлди. Жабранувчиларнинг арз-шикоятларини кўриб чиқиб, судья қатъий ҳукм чиқарди. Энди хўрозвойга иш кунлари кундуз соат 8 дан 19 гача ҳовлида сайр этишга рухсат берилди. Дам олиш ва байрам кунлари эса сайр эрталаб соат 9 дан бошланадиган бўлди.

Энг қизиғи бу суд жа-раёни қадимда ёки ўрта асрларда эмас, 1989 йилда бўлиб ўтди. Умуман, бу камёб учрайдиган ҳодиса эмас.

Кельнлик ҳайкалтарош Ансгар Нирхофнинг карликлар зотига мансуб жўжахўрози янаям гаройиб чиқди. У қичқириб бутун бошли мавзеда яшовчиларни бемаҳал уйғотавериб жонларига тегди. Охири уни ҳам судга беришди. Судья жўжахўроз эрталаб 7.30 дан бошлаб қичқириши мумкин деб ҳукм чиқарди. Аммо жониворларнинг ўз қонунлари бор, шекилли, хўрозвой билганидан қолмаяпти, суднинг ҳукмини писанд қилмаяпти.

Американинг Кембриж шаҳрилик судья бошқача иш тутди. Унга хўрозлар хоридан безор бўлган бастакор Д. Пайпфер арз қилди. Аксига олиб шўрлик санъаткорнинг уйи товўқхона ёнида экан. Товўқхонада эса бор-йўғи 20 та товўқ ва қарийб юзга яқин хўроз бўлган. Уйқудори қор қилмагач, бастакор ромларга икки қават ойна кўйдирган. Бунинг ҳам нафи бўлмагач, судга мурожаат қилган.

Судья узоқ ўйлаб ҳар беш товўқ учун биттадан хўроз сақлаш мумкинлиги ҳақида ҳукм чиқарди. Қизиқ, Пайпферга бунинг фойдаси бўлдимикан? Товўқларга-чи?

"Щит и Меч"дан олинди.
 Б. ТОШЕВ таржимаси.

Ўтган сонда чоп этилган кроссворднинг жавоблари (11-бет):

Энига: 1. Аквариум. 3. Чикконе. 6. Далда. 8. Йўлбарс. 10. Қаламуш. 11. Умумжаҳон. 13. Фараз. 14. Дирхам. 15. Инобат. 19. Ривоят. 21. Наина. 24. Ваколатнома. 25. Элчихона. 27. Ртишево. 28. Ажойиб. 29. Ўсма. 30. Енги. 32. Бурга. 34. Дур. 35. Шапалоқ. 38. Люмен. 40. Чўп. 41. Найранг. 42. Илгак. 44. Арг. 46. Баргак. 47. Янга. 48. Овсин. 50. Леодр. 51. Кришна. 52. Швед. 53. Мулла. 54. Вафо. 55. Грильяж. 57. Эвара. 59. Иглесиас. 61. Финал. 62. Акциз. 63. Пси. 65. Сенат. 66. Арзанда. 68. Бегим. 71. Крузо. 72. Ақиқа. 73. Одр. 74. Жиннихона. 75. Трагедия.

Бўйига: 1. Ажабтовур. 2. Маймунжон. 3. Чолгу. 4. Олс. 5. Елкан. 6. Дельфин. 7. Даугава. 9. Анжир. 12. Олмагон. 14. Дриблинг. 15. Игнабарг. 16. Такаббурлик. 17. Номинал. 18. Атмосфера. 20. Иблис. 22. Авреол. 23. Ингом. 26. Артемон. 29. Ўрқач. 31. Исирга. 32. Булгак. 33. Рем. 34. Донг. 35. Шпаргалка. 36. Пазанда. 37. Қайсингил. 39. Никоҳ. 43. Авиценна. 45. Гаров. 46. Базм. 49. Экспонат. 50. Лайлак. 52. Шоссе. 56. Жизза. 57. Эсперанто. 58. Афюн. 60. Стипендия. 62. Адзума. 64. Исёнкор. 66. Алгети. 67. Лунж. 68. Бонн. 69. Кира. 70. Кафт.

"Tabassum"ning keyingi sahifalarida ko'rishguncha xayr!

